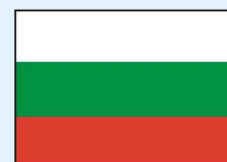

**ПРОГРАМА ФАР 2005
ПРОЕКТ „РАЗВИТИЕ НА
ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО“
BG2005/017-353.01.01
РЕГИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И ИНОВАЦИИ – ВАРНА**

**Бюлетин
август 2008 г.**

Това издание се осъществява с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Бюлетинът се реализира от Регионална агенция за предприемачество и иновации - Варна в рамките на проект „Подкрепа на предприемачеството за иновации в Североизточния регион за планиране - ключов елемент за развитие на икономика на знанието в гражданското общество“, финансиран по програма ФАР 2005, Проект BG 2005/017-353.01.01 „Развитие на гражданското общество“.

Съдържание:

1. За проекта	2
2. Същност на иновациите в туризма	2
3. Морският туризъм и иновациите	3
4. Изследване на факторите определящи иновационното представяне на фирмите от сектор туризъм	5
5. Дейности по проекта	6
6. Конференция „Възможности за партньорство между морската индустрия и туризма за създаване на иновативни продукти в СИРП“	6
7. Новини	8

Конференция „Възможности за партньорство между морската индустрия и туризма за създаване на иновативни продукти в Североизточен район за планиране“, 15 февруари 2008 г., Дворец на културата и спорта - Варна.

1. ЗА ПРОЕКТА

Проект BG 2005/017-353.01.01 „Подкрепа на предприемачеството за иновации в Североизточния регион на планиране – ключов елемент за развитие на икономика на знанието в гражданското общество“ се изпълнява по Програма ФАР 2005 „Развитие на гражданското общество“.

Партньори

Координатор на проекта е Регионална агенция за предприемачество и иновации – Варна (РАПИВ) с партньори Варненска туристическа камара (ВТК) и Българска морска камара (БМК).

Асоциирани партньори по проекта са Български ИКТ Клъстер и ГИС-Трансфер-Център, центърът за трансфер на технологии на Българската академия на науките.

Продължителност и район на покриване

Проектът се изпълнява за период от 14 месеца от месец декември 2007 г. до месец януари 2009г., като обхваща Североизточния район за планиране (СИРП).

Цели на проекта

- Подкрепа за развитие на гражданското общество чрез партниране между неправителствени организации, бизнеса, висши учебни заведения и администрацията.
- Насърчаване и изграждане на капацитет за участие в Европейските програми и проекти.
- Подпомагане процеса на развитие на иновациите.
- Подкрепа на инициативи за изграждане на партньорски мрежи.

Бенефициенти

- Предприемачи и регионални малки и средни предприятия (МСП).
- Създатели на иновации - университети и научноизследователски институти.
- Регионални посреднически организации,

работещи в подкрепа на МСП, браншови камари и професионални съюзи.

- Местната и общинска администрация.

2. СЪЩНОСТ НА ИНОВАЦИИТЕ В ТУРИЗМА

❖ *Иновацията в туризма е:*

- въвеждане на нови или значително подобрена идея, продукт, услуга, процес или практика с цел задоволяване на конкретна туристическа потребност;
- подход или технология, с които се създават нови или се внасят съществени изменения в съществуващите туристически продукти;
- въвеждане на нови производствени методи или процеси;
- завоюване на нови пазари за реализация на продукта;
- обновяване пазарите на доставките;
- въвеждане на нови организационни форми за производство и реализация на продукта.

❖ *Иновацията в туризма цели:*

- интензификация на производството и реализацията на туристическия продукт;
- повишаване качеството, ефективността и конкурентоспособността на предлагането.

❖ *Движещи сили и тенденции, стимулиращи иновациите в съвременния туризъм:*

- либерализиране (отваряне) на туристическите пазари в международен мащаб;
- изостряне на конкурентната борба на вътрешния и международния туристически пазар;
- масовизиране на туристическото търсене;
- създаване на свръх капацитети в хотелиерството, туристическия транспорт и другите сектори в туризма;
- революционизиране на каналите за реализация (е-търговия и online-продажби в туризма);
- развитие на нови организационни структури в туризма.

❖ **Области за приложение на иновациите в туризма:**

- **ТУРИСТИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ – ПРОЦЕСИ**

- туроператорска дейност и туристическа агентска дейност;
- хотелиерство и ресторантьорство;
- предоставяне на допълнителни туристически услуги.

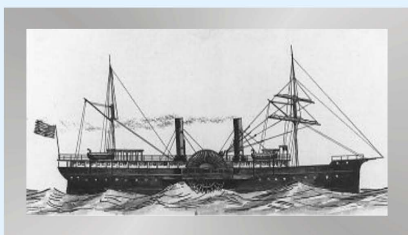
- **ТУРИСТИЧЕСКИ ОБЕКТИ**

- средства за подслон и места за настаняване;
- заведения за хранене и развлечения;
- места за упражняване на туроператорска и туристическа агентска и информационна дейност;
- плажове към естествени и изкуствени водни обекти;
- ски писти;
- места за допълнителни туристически услуги: балнеоложки, спортни и др.
- музеи, резервати, паметници на културата и на историческото наследство по Закон за паметниците на културата и музеите, културни институти по Закона за закрила и развитие на културата;
- национални и природни паркове, резерватите и др. защитени обекти по Закона за защитените територии;
- туристически хижи и заведения за хранене към тях.

- **ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТИ**

- основни и допълнителни туристически услуги – хотелиерски, ресторантьорски, развлекателни, информационни и др.
- стоки – храни, напитки, екипировка, лодки и др.

3. МОРСКИ ТУРИЗЪМ И ИНОВАЦИИ

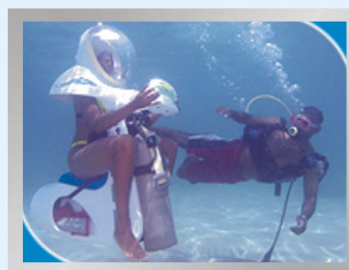

Quaker City -1867

Круиз от Ню Йорк до Египет и Гърция – 6 месеца

*Круизен кораб „НОРВЕЖКА ПЕРЛА“ – ноември 2006
NCL postcard of Norwegian Pearl*

Джет за подводни разходки. Съоръжението прави морските подводни пространства достъпни за обикновенните туристи.

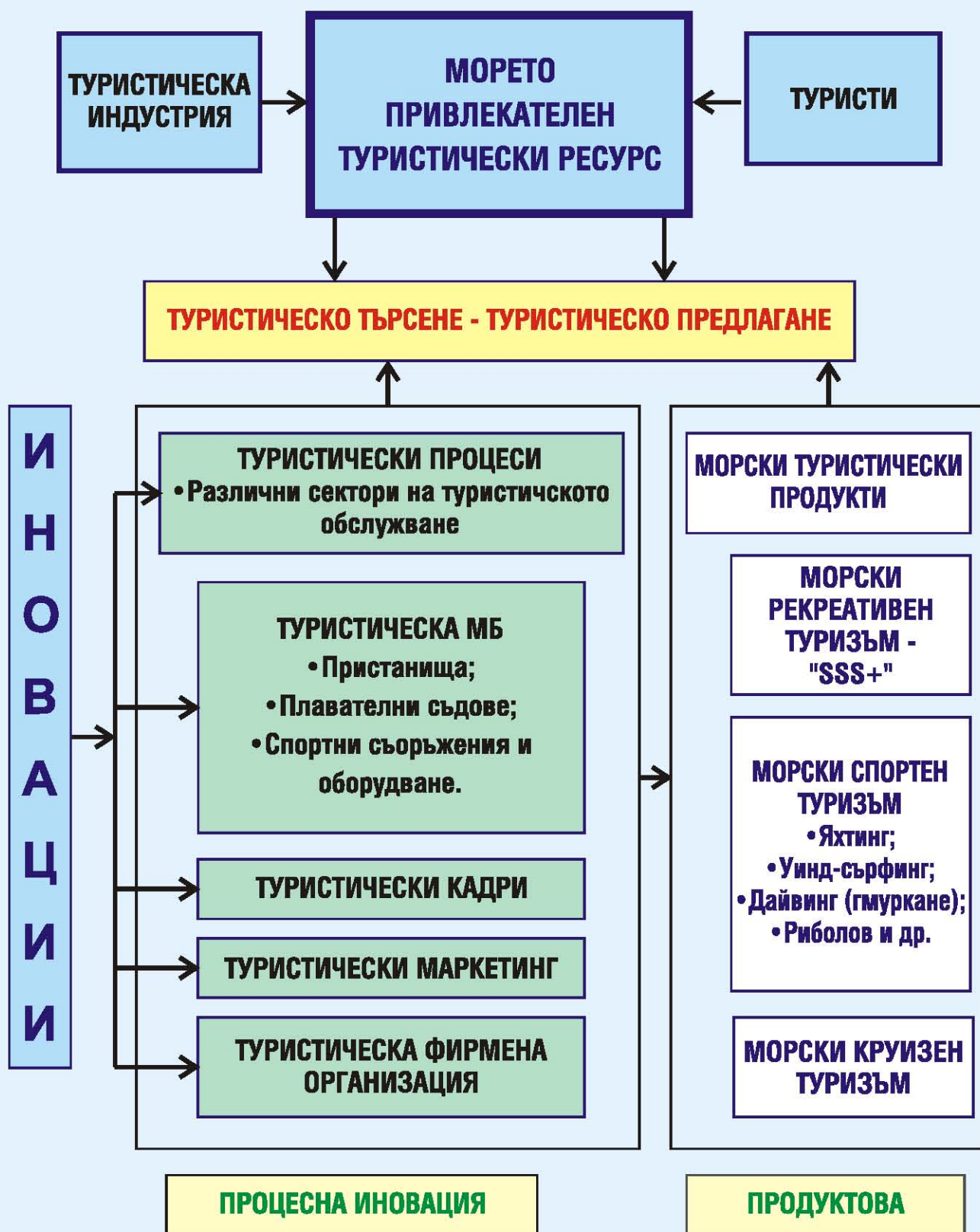
Авангардно високотехнологично съоръжение за парасейлинг.

Гребна лодка от олекотена прозрачна материя.

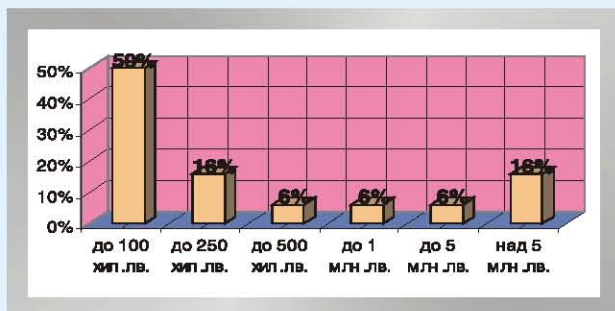
Бързоходна яхта с прозрачно дъно за разглеждане на подводната флора и фауна.

фиг. 1. М. Нешков, С. Маринов. Схема на иновациите в морския туризъм

4. ИЗСЛЕДВАНЕ НА ФАКТОРИТЕ ОПРЕДЕЛЯЩИ ИНОВАЦИОННОТО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ФИРМИТЕ ОТ СЕКТОР ТУРИЗЪМ В СИРП

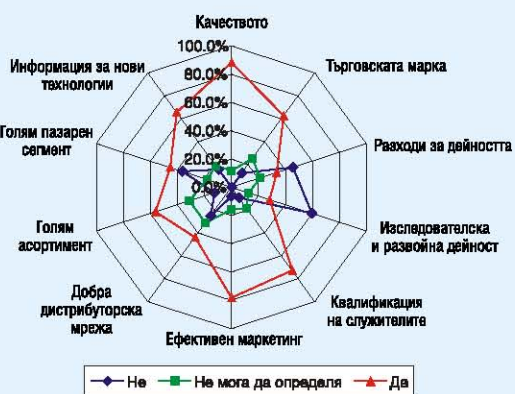
Проведено е обширно изследване на конкурентоспособността и иновативността на туристическите фирми в СИРП.

Фиг. 2. Разпределение на фирмите според обема на продажбите

От фигура 2 се вижда, че 50% от фирмите в сектор Туризм реализират обороти до 100 000 лв., като по критерий оборот съгласно Закона за малките и средните предприятия, болшинството предприятия (над 80%) попадат в категорията микро предприятия.

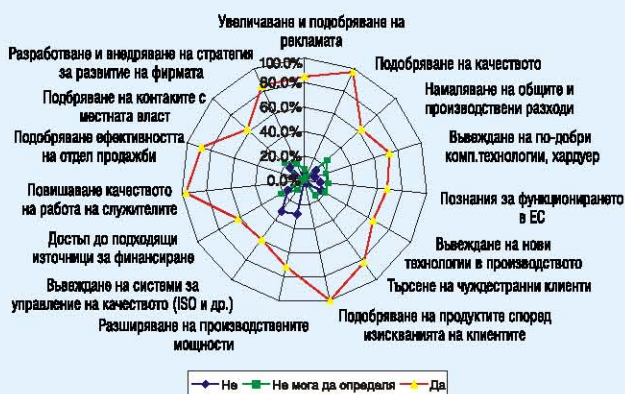
Основните фактори (фигура 3), които подпомагат повишаването на конкуренто-способността на фирмите в туристическия бранш и които се оценяват с високи стойности при проведените проучвания са преди всичко „качеството“ на

Фиг. 3. Фактори, подпомагащи конкурентоспособността на фирмите

предлаганите продукти, „ефективният маркетинг“ обоснован от работата на маркетинговите екипи и „квалификацията на служителите“.

За развитието на иновациите и обогатяването на предлаганите продукти от представителите на туристическия бранш, като безспорни фактори отново се определят „подобряването на качеството“ на обслужване, „подобряване

Фиг. 4. Фактори, влияещи върху иновативното развитие на фирмите в Сектор „Туризм“

качеството на работа на служителите“ и „подобряването на продуктите според изискванията на клиентите“, което се вижда на фиг. 4.

При набелязване на мерки за подобряване на иновативното представяне на туристическите фирми, като изходна база следва да се имат предвид основните фактори, които се посочват като затрудняващи конкурентоспособността в сектора. На фигура 5 са представени факторите, затрудняващи повишаването на конкурентоспособността на фирмите. Като водеща причина се посочва „нестабилността на законодателството“ в страната, както и „нелоялната конкуренция“ и „недостатъчният брой на квалифицираните кадри“. В тази връзка, планирането на дейности за насърчаване и

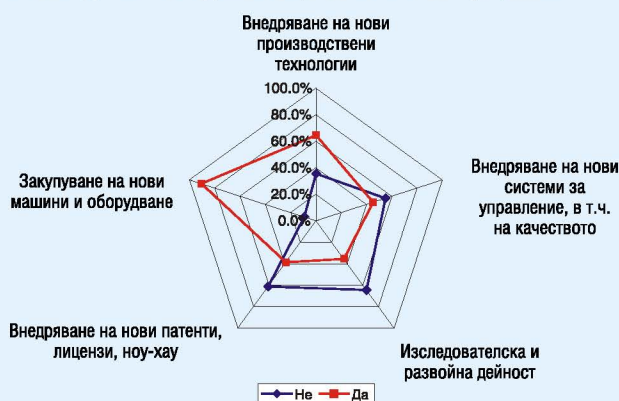

Фиг. 5. Фактори, затрудняващи подобряване конкурентоспособността на фирмите

повишаване на конкурентоспособността следва да бъдат насочени за преодоляване на посочените негативни тенденции.

Важен елемент при получаването на изходни резултати и провеждането на анализа за формиране на изводи е определянето на представата и разбирането на мениджмънта на фирмите за иновативна дейност. В тази връзка на

фигура 6 се вижда, че основната дейност, която фирмите определят като иновативна е „закупуването на нови машини и оборудване“, което само по себе си би могло да се определи като иновация в зависимост от постигнатите резултати, но не е достатъчно, за да бъде основен фактор за развитие на иновативността в който и да е сектор. Вижда се, че провеждането на „изследователска и развойна дейност“, която е основен носител на иновативността, се посочва с най-ниски стойности при описване на извършените иновативни дейности за последните 3 години от работата във фирмите.

Фиг. 6. Реализирани иновационни дейности във фирмите през последните 3 години в Сектор „Туризм“

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТА

В продължение на 14 месеца се провеждат семинари, кръгли маси, обучения и дискусии с браншови организации, утвърдени и стартиращи фирми, предприемачи, студенти от висшите учебни заведения в региона, насочени към информиране за европейските програми, както и перспективите, възникващи след присъединяването на страната към Европейски съюз (ЕС).

Изпълнението на дейностите, както и постигането на целите допринася за развитие на иновационната култура и знание, повишаване информираността на специалистите за добрите европейски практики по иновации и усъвършенстване на иновационната среда в СИРП. По този начин структурите на гражданското общество могат да припознаят възможностите, произтичащи след присъединяването на страната към ЕС.

В основата на проекта стои поетата отговорност за работа в посока подкрепа на ефективното взаимодействие между месната власт,

научноизследователските организации, посредническите организации и бизнеса за повишаването на конкурентоспособността чрез инвестиране в информирано общество. Целта е партниране на структурите на гражданското общество в процеса на развитие на технологиите и въвеждане на иновациите.

Необходимостта от изпреварващо развитие на страната ни, с цел превръщането ѝ в достоен конкурент на развитите европейски страни, налага да се предизвика обществен дебат по въпроса за иновациите между учени, предприемачи, местните власти и потребителите. Необходимо е да се инициира подкрепа на предприемачеството и създаване на адекватни условия за въвеждане на иновациите от основните участници в регионалната икономика.

6. КОНФЕРЕНЦИЯ „ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПАРТНЬОРСТВО МЕЖДУ МОРСКАТА ИНДУСТРИЯ И ТУРИЗМА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ИНОВАТИВНИ ПРОДУКТИ В СИРП“

Дискусия по време на провеждане на конференцията.

На 15 февруари 2008г. в Двореца на културата и спорта - Варна по време на 31^{вия} Панаир на туризма и свободното време се проведе Конференция на тема „Възможности за партньорство между морската индустрия и туризма за създаване на иновативни продукти в СИРП“. Конференцията се организира в рамките на Проект: BG 2005/017-353.01.01 „Подкрепа на предприемачеството за иновации в СИРП - ключов елемент за развитие на икономика на знанието в гражданското общество“ по програма ФАР 2005 „Развитие на гражданското общество“.

Пресконференция на представителите на партньорите по проекта. От ляво на дясно: г-р Радев, к.д.п. Евтимов, доц. Нешков, г-р Маринов.

Конференцията се организира съвместно от координатора на проекта РАПИВ и партньорите по проекта ВТК и БМК.

Програмата на конференцията включи доклади на д-р Димитър Радев, Изпълнителен директор на РАПИВ, доц. д-р Марин Нешков, Председател на ВТК, д-р Стоян Маринов, член на Управителния съвет на ВТК, к.д.п. Андриян Евтимов, Председател на БМК и г-жа Радослава Манярова, директор на НИМХ-Варна, както следва:

– „Иновациите в СИРП и развитие на приоритетните сектори – морски технологии и туризъм“, д-р Димитър Радев;

Д-р Радев представя развитието на приоритетните сектори в района.

Иновации в морския туризъм“, доц., д-р Марин Нешков и д-р Стоян Маринов;

Доц. Маринов показва иновациите в областта на туризма.

– „Насоки за развитие и иновации в морския транспорт до 2010г.“, к.д.п. Андриян Евтимов;

К.д.п. Андриян Евтимов посочва иновативните насоки за развитие в морския транспорт.

– „25 години прогнози за морето“, г-жа Радослава Манярова

Представяне на НИМХ – Варна.

Г-н Свилен Крайчев, заместник кмет по транспорта на Община Варна взе участие в конференцията и изказа своята подкрепа както за успеха на проекта, така и за развитието на морската индустрия и туризма в района. По време на конференцията пред участниците се представиха целите на стартирания проект, както и предстоящите дейности. Осъществи се полезна дискусия с участието на представители на туристическата индустрия и морския бизнес.

Г-н Свилен Крайчев (по средата), заместник кмет на Община Варна участва в дискусията по време на Конференцията.

7. НОВИНИ

Варненска туристическа камара и РАПИВ организират семинар на тема „Иновации в туризма“ на 26 септември 2008 г. в Посетителски център на Природен парк „Златни пясъци“ в курорта „Златни пясъци“. В семинарната програма са включени презентации и дискусии по теми като: „Иновационни практики в маркетинговата политика на туристическа дестинация“, „Иновациите в комуникационните технологии и приложението им в туризма“, „Туристическият информационен център като среда за иновации в туризма на примера на ОТИЦ Варна“, „Иновации в хотелиерството“, „Иновациите във видеорекламата на туризма“. Лектори и модератори по отделните теми са д-р Димитър Радев от РАПИВ, д-р Генка Рафаилова преподавател в Колеж по туризъм

Варна, Валери Гочев управител на Варненска туристическа компания“ ЕООД, инж. Георги Филипов управител на „ФИЛ“ ООД, Дяна Настева управител на „Орка Студио“ ООД. В рамките на семинара е включено демонстрирането на виртуален туристически маршрут в Природен парк „Златни пясъци“.

ЗА КОНТАКТИ

РЕГИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И ИНОВАЦИИ - ВАРНА (РАПИВ)

кв. „Аспарухово“, местност „Малка Чайка“,
Варна 9003
България
тел.: +359 52 383700
факс: +359 52 383701
e-mail: office@htbi-varna.org
www.htbi-varna.org
www.nebg-ris.net

БЪЛГАРСКА МОРСКА КАМАРА

пл. „Славейков“, № 1
9000 Варна
България
тел.: +359 52 692 116
факс: + 359 52 919 985
e-mail: bsc@buldata.com
http://bcs.buldata.com/

ВАРНЕНСКА ТУРИСТИЧЕСКА КАМАРА

бул. „Цар Освободител“, № 36
9002 Варна
България
тел.: +359 52 660 361
факс: + 359 52 612 811
e-mail: office@vct-bg.org
http://www.vct-bg.org/

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Д-р Димитър Радев, инж. Светослав Стаменов,
доц. Марин Нешков, д-р Стоян Маринов

Този документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския съюз. Изложените в него възгледи са на Регионална агенция за предприемачество и иновации - Варна и Варненска туристическа камара и по никакъв начин не отразяват официалната позиция на Европейската комисия.